

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 юли 2010 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Юни 2010 г.

През юни 2010 г. годишният прираст на *широките пари* (паричният агрегат $M3^2$) е 8% при 8.1% през май 2010 г. В края на юни т.г. те възлизат на 49.196 млрд. лв. (72.2% от БВП³) при 48.830 млрд.лв. за май т.г. (71.7% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през юни т.г. с 0.9% на годишна база (1.1% годишен ръст през май 2010 г.).

Графика 1

В края на юни т.г. депозитите⁵ на *Неправителствения сектор*⁶ са 40.822 млрд. лв. (59.9% от БВП). Годишният им темп на прираст през отчетния месец е 8% при 9.3% през май т.г. Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 12.050 млрд. лв. (17.7% от БВП) в края на юни т.г. В сравнение с юни 2009 г. те намаляват с 1.3% (0.5% годишен ръст през май 2010 г.). Депозитите на *Финансови предприятия* се увеличават с 5.7% на годишна база през юни 2010 г. (14.8% ръст на годишна база през май 2010 г.) и в края на месеца достигат 3.234

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Данните за депозитите за периода декември 2009г. – май 2010г. са ревизирани.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При прогноза на БНБ за БВП за 2010 г. 68.112 млрд. лв.

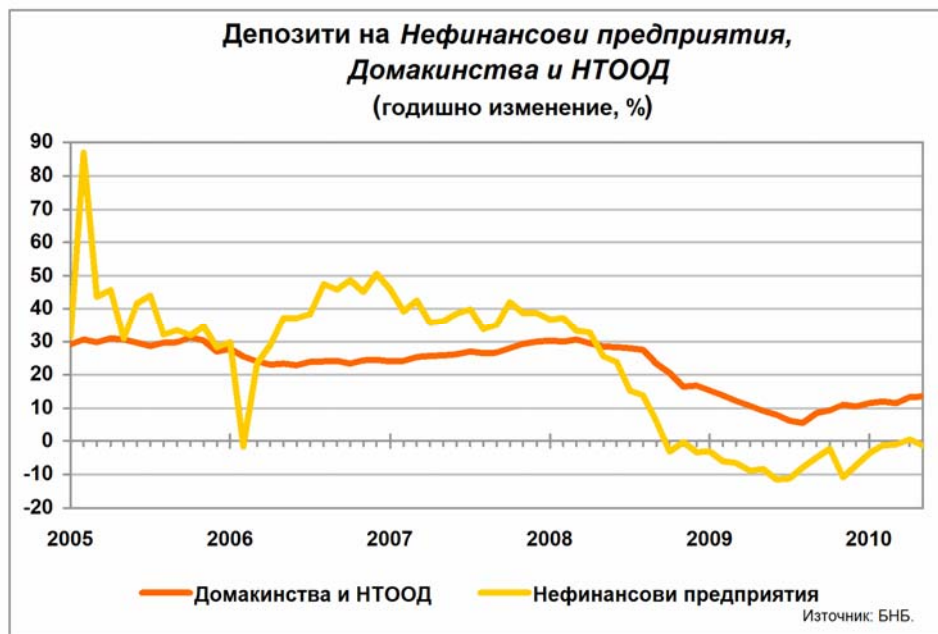
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ *Неправителственият сектор* обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (финансовите посредници и спомагатели, застрахователните дружества и пенсионните фондове) и сектор *Домакинства и НТООД*.

млрд.лв. (4.7% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД*⁷ са 25.539 млрд.лв. (37.5% от БВП) в края на юни 2010 г. и нарастват с 13.4% спрямо същия месец на 2009 г. (13.2% годишен ръст през май 2010 г.).

Графика 2

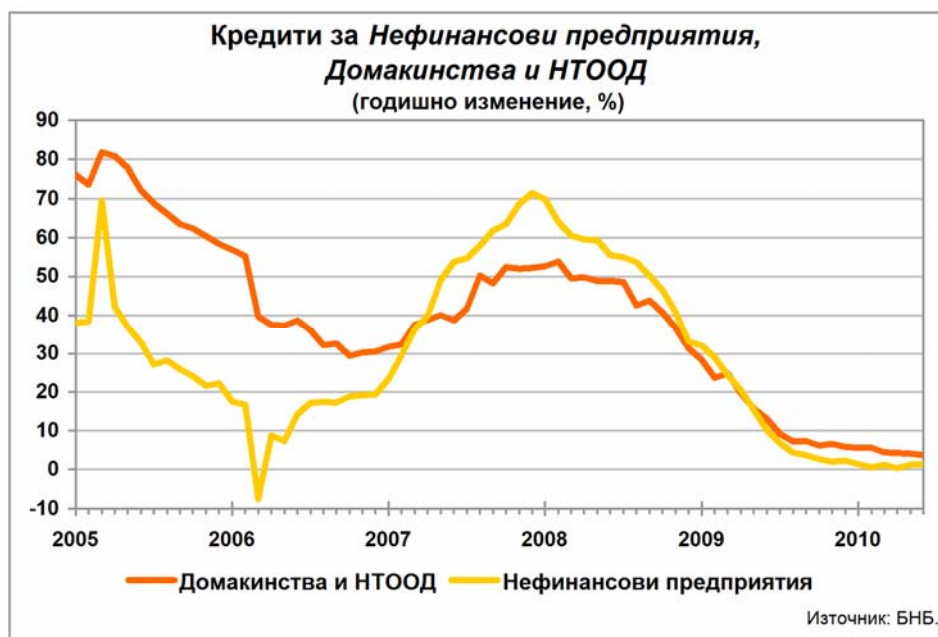
Нетните вътрешни активи възлизат на 49.149 млрд. лв. в края на юни 2010 г. Те се увеличават със 7.8% спрямо същия месец на 2009 г. (5.3% годишен прираст през май 2010 г.). Годишният темп на прираст на основния им компонент – *вътрешния кредит*, е 9.1% при 7% ръст през май т.г. На годишна база, през отчетния месец, вземанията от *Неправителствения сектор*⁸ се повишават с 2%, достигайки 51.501 млрд. лв. (2% ръст през май 2010 г.).

В края на юни 2010 г. кредитите за *Неправителствения сектор* са 50.833 млрд. лв. (74.6% от БВП) при 50.689 млрд. лв. за май т.г. (74.4% от БВП). Годишният им темп на нарастване през отчетния месец е 2% (2% годишен ръст през май т.г.). Изменението на размера на кредитите за *Неправителствения сектор* е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други ПФИ*, чиито обем за последните 12 месеца е 1.247 млрд. лв. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 55.7 млн. лв. (в т.ч. 3.5 млн. лв. през юни 2010 г.), а обратно изкупените кредити – 1.302 млрд. лв. (през юни 2010 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 1.2% на годишна база през юни т.г. (1.2% ръст през май 2010 г.) и в края на месеца достигат 30.838 млрд. лв. (45.3% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 19.072 млрд. лв. (28% от БВП) в края на юни 2010 г. Те се увеличават с 3.7% спрямо същия месец на 2009 г. (4.1% годишен ръст през май 2010 г.). През юни т.г. *жилищните кредити* се повишават с 6.2% на годишна база в сравнение с 6.7% през май 2010 г. Годишният прираст на *потребителските кредити* е 5.6% през юни т.г. и 5.8% през май т.г. На годишна база *други кредити* намаляват с 10.8% (10.8% годишен спад през май 2010 г.).

⁷ Нетърговски организации, обслужващи домакинствата.

⁸ Вземанията от *Неправителствен сектор* по инструменти включват *кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции и акции и други капиталови инструменти*.

Кредитите, предоставени на *Финансови предприятия* са 923 млн. лв. в края на юни т.г. и в сравнение с юни 2009 г. намаляват с 5.4% (10.6% годишен спад през май 2010 г.).

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁹, БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/с просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана, поради това, че за целите на паричната статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика, отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/с просрочие в обслужването. За надзорни цели детайлни данни за класифицираните рискови експозиции се представят с финансовите отчети съгласно *Наредба № 9 на БНБ от 3 април 2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск*.

Поради това, агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/с просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани в прессъобщението "Състояние на банковата система към края на март 2010 г." от 30 април 2010 г., делът на класифицираните експозиции с просрочие над 90 дни в brutните кредити (без тези за кредитни институции) е 7.8 %.

Нетните чуждестранни активи възлизат на 14.939 млрд. лв. в края на юни т.г. при 15.549 млрд. лв. в края на май т.г. На годишна база те се повишават с 9.8% при ръст от 17.7% през май 2010 г. Годишният темп на прираст на *чуждестранните активи* е 1.9% през юни т.г. (при ръст от 3.2% през май 2010 г.), а *чуждестранните пасиви* намаляват с 4.3% (при 7.8% годишен спад през май 2010 г.).

⁹ Регламент ЕЦБ/2001/13 относно консолидираня баланс на сектор "Парично-финансови институции" и Регламент ЕЦБ/2001/18 относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹(годишен темп на прираст, %)
Юни 2010 г.

	2007	2008	2009	Май 2010	Юни 2010	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	31.2	8.8	4.2	8.1	49,196	8.0
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	28.9	-4.1	-8.8	1.1	18,069	0.9
1.1. Пари извън ПФИ	19.3	8.0	-11.4	-4.3	6,762	-3.6
1.2. Овърнайт депозити	35.0	-11.0	-7.0	4.6	11,307	3.8
2) М2 - М1 (Квализипари = 2.1.+2.2.)	33.7	21.1	14.3	12.5	31,048	12.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	35.3	20.3	18.8	14.7	26,975	14.3
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	26.0	25.3	-7.7	-0.6	4,073	1.9
3) МЗ - М2(=3.1.)	-50.8	348.4	-37.0	107.5	79	104.3
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФГП + репо-сделки)	-50.8	348.4	-37.0	107.5	79	104.3
Източници на МЗ						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	2.7	-27.1	5.5	17.7	14,939	9.8
1.1. Чуждестранни активи	21.4	4.1	2.4	3.2	31,511	1.9
1.2. Чуждестранни пасиви	70.3	53.4	0.0	-7.8	16,572	-4.3
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	58.0	34.7	6.0	5.3	49,149	7.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	58.8	33.0	6.8	7.0	49,701	9.1
2.1.1. Вземания от сектор "Държавно управление" ²	98.5	20.4	-22.5	-44.0	-1,800	-63.6
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	62.5	31.6	3.8	2.0	51,501	2.0
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-301.8	182.4	-167.8	-769.6	-552	-1563.0
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2007	2008	2009	Май 2010	Юни 2010	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	34.0	9.7	5.9	9.3	40,822	8.0
1) Нефинансови предприятия	38.8	-0.3	-10.9	0.5	12,050	-1.3
2) Финансови предприятия	50.8	13.6	58.4	14.8	3,234	5.7
3) Домакинства и НТООД⁶	29.3	16.4	10.9	13.2	25,539	13.4
КРЕДИТИ (=1+2+3)	63.7	32.9	3.8	2.0	50,833	2.0
1) Нефинансови предприятия	71.5	33.1	2.3	1.2	30,838	1.2
2) Финансови предприятия⁷	64.1	73.8	20.7	-10.6	923	-5.4
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	52.2	31.4	5.8	4.1	19,072	3.7
3.1. Овърдрафт	60.2	51.0	1.4	-4.9	1,954	-5.9
3.2. Жилищни кредити	64.0	38.0	8.4	6.7	8,556	6.2
3.3. Потребителски кредити	46.3	25.1	6.9	5.8	7,656	5.6
3.4. Други кредити	24.0	5.9	-12.3	-10.8	905	-10.8

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 11 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на парично-финансовия сектор (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Предварителни данни. Данните за депозитите за периода декември 2009 г. - май 2010 г. са ревизирани.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД*.

⁴ Включва следните позиции: *Дълготрайни активи*, *Отношения между Парично-финансови институции (нето)* и *Други активи и пасиви (нето)*

⁵ В Други парично-финансови институции (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ *НТООД* - Нетърговски организации, обслужващи домакинствата.

⁷ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

Юни 2010 г.

	2007	2008	2009	Май 2010	Юни 2010
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	31.2	8.8	4.2	8.1	8.0
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.5	-2.0	-3.8	0.4	0.3
1.1. Пари извън ПФИ	3.8	1.4	-2.0	-0.7	-0.6
1.2. Овърнайт депозити	10.7	-3.5	-1.8	1.1	0.9
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	16.8	10.7	8.1	7.6	7.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	14.5	8.6	8.8	7.7	7.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.3	2.1	-0.7	-0.1	0.2
3) М3 - М2(=3.1.)	-0.1	0.2	-0.1	0.1	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-0.1	0.2	-0.1	0.1	0.1
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	2.7	-27.1	5.5	17.7	9.8
1.1. Чуждестранни активи	29.5	6.7	5.5	7.4	4.3
1.2. Чуждестранни пасиви	26.9	33.8	0.0	-10.3	-5.5
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	58.8	33.0	6.8	7.0	9.1
2.1.1. Вземания от сектор "Държавно управление" ²	-10.1	-2.6	2.6	4.8	6.9
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	68.9	35.6	4.2	2.2	2.2
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	68.1	36.3	4.2	2.2	2.2
а) Нефинансови предприятия	44.9	22.5	1.5	0.8	0.8
б) Финансови предприятия ⁴	0.8	1.0	0.3	-0.2	-0.1
в) Домакинства и НТООД ⁵	22.4	12.9	2.4	1.6	1.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 11 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на парично-финансовия сектор (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Предварителни данни. Данните за депозитите за периода декември 2009 г. - май 2010 г. са ревизирани.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД*.

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

⁵ *НТООД* - Нетърговски организации, обслужващи домакинствата.